

The background is a rich, textured artwork. On the left, a hand holds a large, light pink flower with a bright yellow center. Below the hand is a string of yellow beads. In the center, a circular, textured window reveals a landscape with a horizon line, two small figures, and a butterfly. To the right, a vertical, abstract form with purple, green, and red tones contains a small figure on a boat. The overall composition is layered and symbolic.

Beelden
van de ziel

Opening

Ons Magazine staat dit keer in het teken van de kracht van het beeld. Zoals je op pag 8-9 kunt zien, spreken beelden op een associatieve en gevoelsmatige wijze tot ons. In onze opleidingen maken we veelvuldig gebruik van de zeggingskracht van beelden zoals in droomwerk, visualisaties, metaforen en tekeningen. Samen met energetisch werk vormen beelden de basis van onze ervaringsgerichte wijze van werken.

Daarom organiseren we op 17 juni voor onze deelnemers, ex-deelnemers en andere geïnteresseerden een conferentie 'Beelden van de ziel' gewijd aan de kracht en schoonheid van beelden. Het is nog niet zeker, maar de kans is groot dat tijdens deze conferentie ook het nieuwe boek van Bas Klinkhamer *De Nachtelijke reis; dromen als bron van hulp* wordt gepresenteerd. De kracht van beelden krijgt ook ruim baan in de workshops van ons jaarlijks terugkerende festival 'Vier het leven', een middag waarin deelnemers met familie en vrienden kunnen proeven van de sfeer en werkwijze van het ITIP, zie pag 5.

Geïnspireerd door het boek *Gelukkig ouder worden*, komt Bertie Hendriks met een nieuw aanbod, getiteld 'Je essentie blijven vormgeven' voor mensen vanaf 55 jaar, die zich willen bezinnen op de vragen en thema's die het ouder worden met zich meebrengen.

Verder wijzen we graag op de vernieuwingen bij De Juiste Maat, onze leergang voor leidinggevendenden die we verrijkt hebben met themadagen waarbij inspirerende leidinggevendenden uit het werkveld de inleiding verzorgen. Deze nieuwe jaargang start begin februari.

Op pag 14 is een mooi interview te lezen met Axel Posthumus, directeur van de Windunie, een coöperatie van windmoleneigenaren uit heel Nederland, die zijn visie geeft op het organisatie-traject dat het ITIP voor Windunie verzorgd heeft.

We wensen je veel plezier met het lezen van dit Magazine en zien je graag bij een van onze activiteiten.

Bas Klinkhamer, Hans Wopereis, Bertie Hendriks

Inhoud

PERSOONLIJKE ONTWIKKELING	3
Opleidingen	4
Groepen & trajecten	5
Lezingen	6
Conferentie Beelden van de ziel	8
Vervolgaanbod	10
Bezinningstochten	11
ORGANISATIEONTWIKKELING	12
De bronnen van groei en ontwikkeling in de praktijk	13
In-company aanbod	13
In gesprek met Axel Posthumus	14
Onze projecten	15
LOOPBAANONTWIKKELING	16
Bezieling in je Loopbaan	16
Individuele loopbaanbegeleiding & outplacement	16
Werken vanuit eigen kracht	17
Nieuw in de Juiste Maat	17
Publicaties	18
Agenda	19
Colofon	19
Tot besluit	20

PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

Het ITIP is een opleidingsinstituut voor iedereen die tot volle bloei wil komen. We leren je leven en werken vanuit bezieling, vreugde en vertrouwen. We geloven dat wanneer je uitdrukking geeft aan wat je werkelijk drijft, je vervuld leeft en je bestemming vindt in de wereld. We werken in een verband met ruim dertig begeleiders die elkaar gevonden hebben in de wens om mensen en organisaties te helpen bij het vormgeven van hun bezieling.

De ITIP Opleiding is ruim dertig jaar onze kernactiviteit. Het biedt een totale leerweg, gericht op persoonlijke ontwikkeling en toegepaste spiritualiteit. Zij brengt zelfkennis, daadkracht en het vertrouwen om keuzes te maken die aansluiten bij wie je ten diepste bent. Zo kom je thuis bij jezelf en in iets groters dat je herkent als wezenlijk en vertrouwd.

Opleidingen

Wij bieden drie opleidingen aan: De ITIP Opleiding, Instrument voor Hulp en De Juiste Maat. Voor al onze opleidingen vinden intakegesprekken plaats, waarin zowel van onze als van jouw kant wordt gekeken of het past. Ook wordt gekeken welk aanbod het meest aansluit bij jouw behoefte.

Je schrijft je in voor een jaar. Mocht je dat willen, dan bestaat de mogelijkheid om je meerdere jaren met ons te verbinden. Werkelijke ontwikkeling vraagt immers tijd en ruimte. Meer dan de helft van de deelnemers volgt na een opleiding een van onze vervolgopleidingen.

Wil je uitgebreidere informatie, kijk op onze website of vraag de brochure aan bij ons kantoor: opleiding@itip.nl.

De ITIP Opleiding

Leren leven vanuit bezieling en vertrouwen

Ieder mens heeft meer potentie dan hij geneigd is waar te maken. Je voelt dat er meer in je zit, maar het komt er niet uit of niet op de manier waarop je zou willen. Verlang je naar meer diepgang in je leven, met meer betekenis voor anderen? Wil je vol leven wie je ten diepste bent? Dan is de ITIP Opleiding iets voor jou.

De ITIP Opleiding vormt een totale leerweg op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en toegepaste spiritualiteit. Zij brengt zelfkennis, vertrouwen en zingeving in het leven van de deelnemers. Via algemeen menselijke thema's als innerlijke autoriteit, zielsverlangens versus verdediging, je gezin van herkomst, schaduw en licht en bronnen van hulp, krijg je inzicht in je eigen functioneren en dat van anderen. Voortdurend worden ervaringen vertaald naar je concrete leef- en werkweld en de betekenis die je kunt hebben in je werk, relatie, familie en gezin.

De ITIP Opleiding duurt drie jaar, maar je tekent in per jaar.

start: oktober 2017

Informatieavond

wo 19 april en wo 14 juni
Utrecht, Lazuli

GEACCREDITEERD

Instrument voor hulp

De ITIP coach Opleiding

Deze tweejarige opleiding is een verdiepende en professionele leerweg voor coaches, trainers, begeleiders en therapeuten.

In deze opleiding ontwikkel je jouw instrumentschap door op een verbindende en directe manier te leren werken met mensen. Je leert om te gaan met situaties waarin het aankomt op jouw bezieling, liefde en innerlijk vertrouwen.

Je krijgt toepasbare methodes aangereikt zoals: energetisch lichaamswerk, droomwerk, mindfulness, systemisch werk en onderricht in groepsdynamica. Zo word jij het unieke 'instrument voor hulp' waarvoor je bedoeld bent.

De opleiding is een tweejarige post-HBO Opleiding, waarbij het eerste jaar is geaccrediteerd als Registeropleiding bij het CPION (Centrum Post Initieel Onderwijs Nederland). Het eerste jaar is gericht op coaching, het tweede jaar is een verdieping op het eerste jaar en tevens gericht op het begeleiden van groepen.

start: november 2017

Informatieavond

wo 5 april en di 20 juni
Utrecht, Lazuli

De Juiste Maat

Leidinggeven vanuit bezieling en vertrouwen

Authentiek leiderschap komt van binnen, uit wie jij bent en wat jou drijft. In deze opleiding word je geholpen het beginpunt van je leiderschap in jezelf te vinden. Door je eigen kracht en bezieling te (her)ontdekken en tegelijkertijd zicht te krijgen op de patronen die jou daarvan weerhouden, leer je op een natuurlijke en ontspannen manier leiding te geven aan jezelf en aan je mensen.

Ook is er aandacht voor vraagstukken als: hoe breng ik bezieling in mijn team, hoe coach ik mijn mensen en hoe laat ik besluitvorming plaatsvinden op een manier die recht doet aan iedereen? Zo is deze opleiding een vrijplaats voor leidinggevers die verlangen naar een waarachtig en open contact met hun medewerkers, en erkennen dat organisatieontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling hand in hand gaan.

Tijdens het traject wordt tevens een concrete 'veranderopdracht' geformuleerd waarmee jij in je organisatie aan de slag gaat.

De Juiste Maat heeft een doorlooptijd van 16 maanden en start weer in februari 2017.

start: februari 2017

[meer informatie op www.itip.nl](http://www.itip.nl)

Groepen & Trajecten

Het Persoonlijk Traject

'De mooiste reis is de reis naar huis'

Het Persoonlijk Traject is voor mensen die in hun leven terugkerende patronen willen doorbreken, en willen onderzoeken hoe zij aan het roer kunnen staan van hun eigen leven.

We helpen je om tot zelfkennis te komen en bieden ruimte om je diepere persoonlijke vragen te stellen als: Waarom loop ik steeds tegen dezelfde barrières op? Waarom ga ik niet voor wat ik echt wil? Hoe kom ik in het reine met wat mij is overkomen? Je leert vrijer te worden van emoties en patronen, die zich in je leven hebben vastgezet.

We werken ervaringsgericht en in kleine groepen. Onze begeleiders verzorgen een veilige bedding waarin veel individuele aandacht is voor de deelnemers. Elke groep heeft een mentor, die bij elk blok aanwezig is en bij wie je tussendoor terecht kunt met vragen. De ervaringen tijdens de blokken worden verbonden met je concrete dagelijks leven.

.....
start: februari en september 2017

Informatieavond

wo 18 januari en wo 14 juni | Utrecht, Lazuli

België

Je kunt ook deelnemen aan dit traject in België onder de naam Het Persoonlijk Jaar. voor meer informatie:
www.itip.nl/opleidingen/persoonlijktraject

Zomerintensive

Reyke Zwartjes

De zomerintensive is de ideale bedding voor grote levensvragen. Je krijgt fundamentele antwoorden die vaak het begin zijn van een nieuwe manier van leven waar je naar verlangt.

Laat je inspireren door de oproep die uitgaat van de zomerwende: om de kracht en het leven in jezelf weer te wekken, de patronen die je belemmeren onder ogen te zien en los te laten, en zo een creatief antwoord te vinden op je persoonlijke levensvragen.

We werken met een klein team, waarin begeleiders met verschillende specialisaties samenwerken. Je krijgt een eigen begeleider die aandacht heeft voor jouw specifieke levensvragen, daarnaast word je in groepsverband begeleid. Ook rust, wandelen, meditatie, stilte en lichaamswerk vormen onderdeel van het programma. Om het proces optimaal mogelijk te maken, vragen we je conditioneringen van telefoon, sociale media, snoepen etc. te doorbreken, omdat ze je afleiden van wat er van binnen leeft.

.....
di 6 juni 14.00 uur | za 10 juni 15.00 uur
Havelte, Meeuwenveen

Pijlers van zelfkennis

*Mirjam Tirion-Ietswaart,
Reyke Zwartjes,
Herma Meulenkamp*

Wil je jouw kwaliteiten en wie jij bent inzetten in je leven en werk? Leer dan hoe je trouw blijft aan jezelf en wat je daarvan weerhoudt. Dit tweedaagse programma geeft je een dieper inzicht in je persoonlijke ontwikkeling. We introduceren je in het belangrijkste principe van onze opleidingen: het onderscheid tussen wat wij je ziel en je persoonlijkheid noemen.

Het volgen van deze workshop is een goede manier om nader kennis te maken met de sfeer en werkwijze van het ITIP.

Vrijdag

- Kennismaking met Integrale Psychologie
- Meditatie en ervaringsgerichte oefeningen

Zaterdag

- Werken met 'weerstand en verlangen'
- Vormgeving in jouw dagelijkse bestaan

.....
vr 31 maart en za 1 april | Mirjam
vr 23 en za 24 juni | Reyke
vr 25 en za 26 augustus | Herma

Utrecht, Driebergen

Vier het leven!

*Kom met ons vieren,
de lucht versieren.
Vier het leven lief
Langs bergen, dalen,
zonnestrallen.
Vier het leven lief.*

- Naar Leta Bell

Graag vieren we het leven samen met jou, je familie en vrienden op ons jaarlijkse **ITIP festival Vier het leven!** We bieden deze middag korte en inspirerende workshops, met een speelse en onderzoekende insteek. Een uitstekende gelegenheid om het ITIP te ervaren voor mensen die ons nog niet kennen, en om gelijkgestemden en oud-groepsgenoten te ontmoeten.

In de diverse workshops, onder leiding van begeleiders van het ITIP, nodigen we je uit om te sprankelen, te genieten en in te zetten. Het is ook mogelijk om individueel met ons te spreken. Kom naar deze feestelijke middag en laat je verrassen door ons én door jezelf!

.....
za 25 maart van 12.30 – 17.00 uur
Leerhotel Het Klooster, Amersfoort.

meer informatie op www.itip.nl

Lezingen

De diamant van loopbaanontwikkeling

van bezieling naar vakmanschap in je werk

Erik Schutten

De ontwikkeling van je loopbaan kun je vergelijken met het slijpen van een diamant: langzaam slijp je de schoonheid van jouw unieke talent tevoorschijn. Graag vertel ik over dit slijpingsproces en de zes facetten die we daarbij onderscheiden: bezieling, uniciteit, leiderschap, dienstbaarheid, balans, vakmanschap.

.....
di 31 januari om 20.00 uur
Nijmegen, Centrum de Appel |
di 28 maart om 20.00 uur
Enschede, Landgoed Algoed

De taal van het lichaam

Arianne Wopereis-Bruijn

Ons lichaam heeft ons veel te vertellen: of we goed voor onszelf zorgen, genoeg ontspannen, voldoende liefhebben, gevoelens toelaten et cetera. Zodra we aan onszelf voorbijgaan, dan geeft het lichaam dit haarfijn aan. Wie ervoor kiest naar de taal van het lichaam luisteren, zal een evenwichtiger, krachtiger en vrijer mens worden. Een lezing over de diepe wijsheid van de taal van het lichaam.

Ook voor mensen die lichaamsgericht willen werken.

.....
do 9 feb om 20.00 uur | Amersfoort, Bergkerk

De heks, de koningin en het huwende meisje

Herma Meulenkamp

Drie totaal verschillende archetypen die tot de verbeelding spreken. Wat verbeelden deze oervormen in essentie, in de kern? Wat is hun kracht en hoe ziet hun tegenkracht eruit waarmee ze de levensstroom blokkeren? Geïnspireerd door sprookjes, het Bijbelverhaal Esther en de I Tjing, vertel ik over hoe ze vrouwen en mannen kunnen aanzetten om verbeelding en kwaliteit om te zetten in daden.

.....
di 14 februari om 20.00 uur | Rotterdam, Djoj
di 30 mei om 20.00 uur | De Engel, Huizen

Je leven vieren

dankbaarheid als grondtoon van je bestaan

Hans Wopereis

Hoe het ook met je gesteld is, op mooie momenten, maar ook op de momenten dat het leven haar donkere gezicht aan jou toont, er is altijd reden tot dankbaarheid. Dat toelaten is dikwijls een hele kunst, het vraagt van je te zien wat er werkelijk is, het *hele* plaatje, het donker *én* het licht, en *in* het donker het licht. Kun je, wil je, met alles wat er is het leven vieren?

.....
wo 8 maart om 20.00 uur
Utrecht, Centre for Generative Leadership |
di 23 mei om 20.00 uur
Zutphen, 't Pakhuys

Beelden van de ziel

Bas Klinkhamer

‘Eén beeld meer zegt dan duizend woorden.’ Een beeld spreekt de taal van de intuïtie, het onmiddellijke weten. Het kan van grote hulp zijn bij het verkennen van je innerlijke wereld en het maken van keuzes in je dagelijks leven. In deze lezing vertel ik over de kracht van beelden, hoe je er meer toegang toe kan krijgen, en gaan we het ook ter plekke ervaren.

.....
wo 15 maart om 20.00 uur
Amsterdam, De Roos

Een beeld spreekt
de taal van de
intuïtie,
het onmiddellijke
weten.

De typen van Jung

Mirjam Tirion-Ietswaart

Jungs psychologische typen bieden een prachtig model om je innerlijke drijfveren te leren kennen en begrijpen. De begrip introversie, extraversie; denken, voelen handelen en intuïtie worden in deze lezing toegelicht door middel van concrete voorbeelden. Zo krijg je een verrassend zicht op ‘jouw type’ en de kwaliteiten, eigenaardigheden en beperkingen die daarbij horen.

.....
wo 22 maart om 20.00 uur | Utrecht, Lazuli
do 6 april om 20.00 uur | Den Haag, Korzo

Van zelfkritiek naar mededogen

Marthe van der Noordaa

Veel mensen hebben last van zelfkritiek, waarmee ze zichzelf ondermijnen. Hoe kan je dit doorbreken? Door je te richten op mededogen: met liefdevolle vriendelijkheid naar jezelf en je eigen beperkingen kijken. Van je hoofd naar je hart. Een lezing over hoe je contact kunt krijgen met deze liefdevolle houding ten aanzien van jezelf en anderen.

.....
do 23 maart om 20.00 uur
Nijmegen, Centrum de Appel |
do 20 april om 20.00 uur
De Ontmoeting, Bennekom

Nieuw leven in je werk

Ellen van Damme

Wat doe je als je werk je niet meer vervult? Mogelijk houd je het nog een tijdje uit en sus je jezelf in slaap, totdat je er niet meer omheen kunt. Het roer moet om. Je verzamelt al je moed en komt in beweging, je volgt de stem van je ziel. Een lezing over wat er voor nodig is om je werk weer vol van leven te laten zijn.

wo 5 april om 20.00 uur
Amersfoort, Bergkerk

Wat is er voor nodig om je Werk weer vol van leven te laten zijn?

Kosten en reserveringen

De kosten voor het bijwonen van een lezing bedragen € 12,50, inclusief koffie/thee in de pauze. Van alle lezingen kun je meer inhoudelijke informatie vinden op de website. Tijdens onze lezingen is er ruimte voor het stellen van vragen, ook over onze school en opleidingen. Reserveren via onze website www.itip.nl tenzij anders vermeld.

Wie heeft hier eigenlijk de leiding?

over **kringbewustzijn en leiderschap**

Monique van Laerhoven

Anders dan in de piramidale organisatie, waarin het dringen is aan de top en er onderin veel gelegenheid is om onzichtbaar te zijn in de massa, wordt in een kringbewuste organisatie een beroep gedaan op ieders persoonlijke kracht en inzet. Graag vertel ik over wat het van je vraagt om in jouw werksituatie gelijkwaardige samenwerkingsrelaties te ontwikkelen vanuit kringbewustzijn en dienend leiderschap.

di 9 mei om 20.00 uur
Utrecht, Centre for Generative Leadership

Mocht na reservering blijken dat je verhinderd bent, dan willen we je met klem verzoeken dit aan ons door te geven. Het gebeurt helaas nog regelmatig dat mensen op de valreep niet op komen dagen en we een ander onnodig teleur moeten stellen.

Een voorproefje van onze lezingen is te zien op ons YouTube kanaal: www.youtube.com/itipkanaal.

Kiezen of delen

Claartje Kocken

Veel problemen ontstaan doordat we ons bij keuzes laten bepalen door de verwachtingen en eisen van de omgeving. We zijn niet afgestemd op wie we echt zijn en wat we eigenlijk willen. Dat brengt onrust, vervreemding of zwaarte. Hoe voorkom je die innerlijke verdeeldheid? Hoe blijf je op keuzemomenten in je leven in contact met jezelf?

wo 17 mei om 20.00 uur
Breda, Zero-Point

Hoe blijf je op keuzemomenten in je leven in contact met jezelf?

NIEUW

bezinningsdriedaagse voor 55 plus Je essentie blijven vormgeven

Bertie Hendriks

Ouder worden gaat vanzelf. Deze fase betekenisvol en inspirerend laten zijn, vraagt tijdige bezinning en inzet. Hoe kun je tijdens het ouder worden je essentie blijven vormgeven? Middels gesprek, meditatie, stilte en eenvoudige oefeningen staan we stil bij:

- het verleden: Wat heeft het leven je gebracht? Waarvan neem je afscheid en wat blijft van waarde voor wie je nu bent?
- het nu: Waar sta je? Wat bezielt je? Wat dien je los te laten? Welke betekenis heb je van nature, vanuit je essentie, en hoe kun je dat vormgeven in het ouder worden?
- de toekomst: Welke stappen leiden voor jou naar betekenis en inspiratie?

'Dit wat onveranderd, steeds helemaal hetzelfde blijft en niet mee-verouderd is immers de kern van ons wezen, dat niet in de tijd ligt en dus een leven lang onverwoestbaar is.'

Uit: **'Gelukkig ouder worden'**, Bas en Kees Klinkhamer

do 25 mei 14.00 uur – za 27 mei 16.00 uur | Hilversum, Hoorneboeg

ITIP CONFERENTIE 17 JUNI 2017

Beelden van de ziel

Het werken met beelden neemt bij het ITIP een belangrijke plaats in. Bij ons werk in organisaties zoeken wij verhalen en beelden die de essentie weergeven van de uitdagingen waar de organisaties en medewerkers voor staan. En in onze opleidingen wordt de wereld van het innerlijk en de intuïtie veelvuldig gevonden via de inspirerende weg van de beelden. Die gevonden beelden zijn krachtige instrumenten voor de deelnemers om hun leven meer in overeenstemming te brengen met hun ziel.

Op deze middag kan je je onderdompelen in de wereld van de uiterlijke en innerlijke beelden. Daartoe bieden we, naast een algemene inleiding, workshops aan zoals: de Sjamanistische reis, geleide visualisatie, Beeldentaal van organisaties, Songs of the soul, het beeldenrijk van je dromen etc. Ook is er de mogelijkheid voor individuele droomsessies en kan je een ontmoeting hebben met experts op het gebied van de I Tjing en het archetypische Tarotspel.

Als er één wereld is die op heldere wijze de beelden van de ziel weerspiegelt, dan is het wel de dromenwereld. Naar alle waarschijnlijkheid presenteren we op deze middag ook het nieuwe boek van Bas Klinkhamer, getiteld: *De nachtelijke reis; dromen als bron van hulp*. Hierin beschrijft hij de verschillende gebieden die de ziel aandoet op zijn nachtelijke reis; het gebied van de psyche, het weten en het mysterie.

Je bent van harte welkom op: zaterdagmiddag
17 juni in het Leerhotel, Amersfoort
Anmelding en meer informatie op www.itip.nl

Vervolgaanbod

Van top tot teen levend een energetische vierdaagse

Arianne Wopereis-Bruijn

Hoeveel jaar je ook met zelfonderzoek en verdieping bezig bent geweest, voor je het weet verlies je het contact met je lichaam en neemt je hoofd het toch weer over. Deze dagen helpen je om af te dalen in je lichaam en je basale levenskracht te hervinden.

Door middel van beweging en expressie kom je bij je levenslust en zachtheid, in het genieten en de overgave. We gaan de chakra's langs en ontdekken wat er aangeraakt en bevrijd wil worden, dus wat je lichaam je te zeggen heeft. Tussendoor is er ook tijd om in stilte op jezelf te zijn. Kortom: verdiepende energetische dagen, samen met andere ouderejaars, om weer te voelen hoe het is om van top tot teen levend te zijn!

wo 17 mei 14.00 uur – za 20 mei
met afsluitende lunch
Havelte, Meeuwenveen

Getijdendagen

Bas Klinkhamer

In deze stiltedagen staan rust, bezinning en inspiratie centraal. Ze richten zich op de afstemming met het diepste dat jij kent; de eenheid, het licht, je Zelf, God of welke naam jij ook gebruikt voor dat ene waar geen naam voor is.

Oorspronkelijk kende de mens geen indeling van de dag in hokjes van 24 uur. De vijf getijden zijn de seizoenen van de dag, waarbij ieder deel zijn eigen energie, eigen licht en eigen oproep tot de ziel heeft. In de vijf getijden van drie kwartier zingen we mantra's, houdt Bas een verhaal, wordt er gemediteerd of is er (lichaams)gebed.

Er is een bibliotheek om te studeren en te schrijven en er is een ruimte met creatieve middelen.

wo 1 februari 10.30 uur - za 4 februari
met afsluitende lunch
Zenderen, Retraitehuis De Zwanenhof

De Energetische opleiding

In het najaar van 2017 starten het Basisjaar en het Verdiepingsjaar van de Energetische opleiding.

In het **Basisjaar** leer je de meest essentiële vaardigheden van het werk: sessies geven, energetisch waarnemen, werken via segmenten en chakra's, impulsen volgen, opladen en ontladen, geaard en intuïtief aanwezig zijn. Er wordt veel geoefend met elkaar. Het basisjaar is zowel voor degenen die beroepsmatig met mensen werken als voor degenen die dat niet doen.

In het **Verdiepingsjaar** leer je de fijne kneepjes van het vak. Een intensief jaar met veel theorie, waarin je veel oefent in het geven van sessies aan andere mensen, het geven van warming-ups aan de groep en waarin de praktische bagage van energetisch werken flink uitgebreid wordt. Een jaar voor mensen die beroepsmatig met andere mensen werken.

Psychodramatische werkvormen opleidingstraject

In het voorjaar 2017 start het traject Psychodramatische werkvormen voor mensen die vrijer, creatiever en speelser willen werken. Je krijgt les in het gebruik van spel, beeldende vormen, psychodrama, voice dialogue, systemisch werken en archetypen.

In dit opleidingstraject leer je hoe je op creatieve en speelse wijze, vanuit de directe ervaring, levensthema's onderzoekt en krijg je een rugzak vol kleurrijke en toepasbare vormen.

Psychodramatische werkvormen bestaat uit: vier blokjes van 2 dagen en een afsluitend blokje van 3 dagen. In het begin van het jaar ligt de nadruk op het zelf ervaren en ondergaan, zodat het gebodene diep kan indalen en eigen kan worden. Vervolgens wordt tijdens het traject het accent verplaatst naar meer zelf doen.

Kijk voor het uitgebreide programma op www.itip.nl

start: ma 30 januari

Mindfulness Trainers Opleiding

leven en werken vanuit aandacht en rust

Judith Klamer

Een opleiding in het werken met mindfulness voor trainers, coaches, docenten en therapeuten. Je oefent intensief in meditatie en aandachtig aanwezig zijn en je wordt opgeleid in het basis mindfulness programma (MBSR). Daarnaast krijg je een breed scala aan energetische- en aandachtsoefeningen aangeleerd, om het principe van mindfulness op alle niveau's -mentaal, emotioneel en fysiek- te kunnen integreren. Je leert mindfulness, geworteld in het boeddhisme, toe te passen op jezelf en je leert hoe je als trainer of begeleider mindfulness onderricht geeft aan een groep.

Registratie bij de VVM, accreditatie bij diverse beroepsverenigingen.

Aansluitend op de opleiding kunnen deelnemers zich inschrijven voor de mindfulness verdiepingdagen die vier keer per jaar worden gehouden.

zeven losse dagen en een tweedaagse

start: september 2017

Jouw weg tussen hel en hemel

**inspiratiedag Goddelijke
Komedie van Dante**

Hans Wopereis

De dichter Dante Aleghieri bevindt zich in Florence -rond het jaar 1300- in het midden van zijn leven, als hij tot de schokkende ontdekking komt dat hij in zijn bestaan van God los is geraakt. Hij ziet het lijden dat hij gecreëerd heeft en daalt af in zijn eigen hel, op zoek naar loutering.

Geïnspireerd door Dante wil ik vertellen over het karma waar ieder van ons in gevangen kan raken en wat het je kan opleveren om in dit schaduwrijk door te dringen. We onderzoeken de louteringsweg die door jouw 'hel' heen voert en je uiteindelijk weer terugbrengt in het 'hemelse paradijs', waarin je vrijuit expressie kunt geven aan je zielskwaliteiten. Graag laat ik daarbij indrukwekkende lichtbeelden zien van een aantal kunstenaars die zich door de Goddelijke Komedie lieten inspireren.

Het is een inspiratiedag, je hoeft het boek niet gelezen te hebben.

za 11 maart 10.00 – 16.00 uur

Utrecht, Lazuli

Individuele begeleiding

Al onze begeleiders geven persoonlijke individuele begeleiding rondom levensvragen. Zij vormen een rijk netwerk dat vrijwel geheel Nederland omspant. Je kunt hen bellen voor een enkel gesprek of een geregeld langdurig contact, maar ook voor een kennismakingsgesprek over onze opleidingen.

We bieden tevens specifieke individuele begeleiding, zoals relatiecoaching voor stellen, rouwverwerking voor mensen die te maken hebben met verlies en coaching van jongeren. Je kunt daarover contact opnemen met ons kantoor: 0575 – 510 850.

In mijn zoektocht naar wie ik ben en wat het doel van mijn leven is, voelde ik me vaak een afgezonderde. Bij het ITIP was het alsof ik thuiskwam tussen mensen die op een liefdevolle manier eerlijk zijn en me daardoor helpen te zien waar het werkelijk om gaat.

Ans Post

B E Z I N N I N G S T O C H T E N

AGENDA

za 4 - za 11 maart

Woestijntocht in Marokko

olv Bertram Lammers en Marije Klumpes

zo 19 maart start

Stiltewandelingen geïnspireerd op de seizoenen door het Kootwijkerzand

olv Marga Brinkhof (4 zondagochtenden)

NIEUW do 27 april – za 6 mei

Inspiratiereis Israël

olv Herma Meulenkamp en Gert Stegeman

NIEUW di 18 – vr 21 april

Waddentocht (Vlieland en Terschelling)

olv Bertram Lammers

wo 16 – wo 23 augustus

Natuurretraite met mildvasten Turkije

olv Gert Stegeman

di 22 – za 27 augustus

Vision Quest Hoge Veluwe

olv Bertram Lammers en Ingrid van Dijk

informatieavonden:

di 10 januari, di 7 maart en di 30 mei

meer info www.bezinningstochten.nl

ORGANISATIEONTWIKKELING

Sinds de start van het ITIP, begin jaren '80, zijn wij met veel plezier en passie werkzaam in het veld van organisatieontwikkeling. Dit vanuit de overtuiging dat organisaties zich ontwikkelen bij de gratie van de persoonlijke ontwikkeling van hun mensen.

12 Het is onze missie organisaties te helpen een levende, lerende cultuur te scheppen, waarin mensen in hun authentieke kracht gezien worden en zich voortdurend met elkaar kunnen ontwikkelen. Zodat de ziel van de organisatie zo krachtig mogelijk in de wereld tot uitdrukking wordt gebracht.

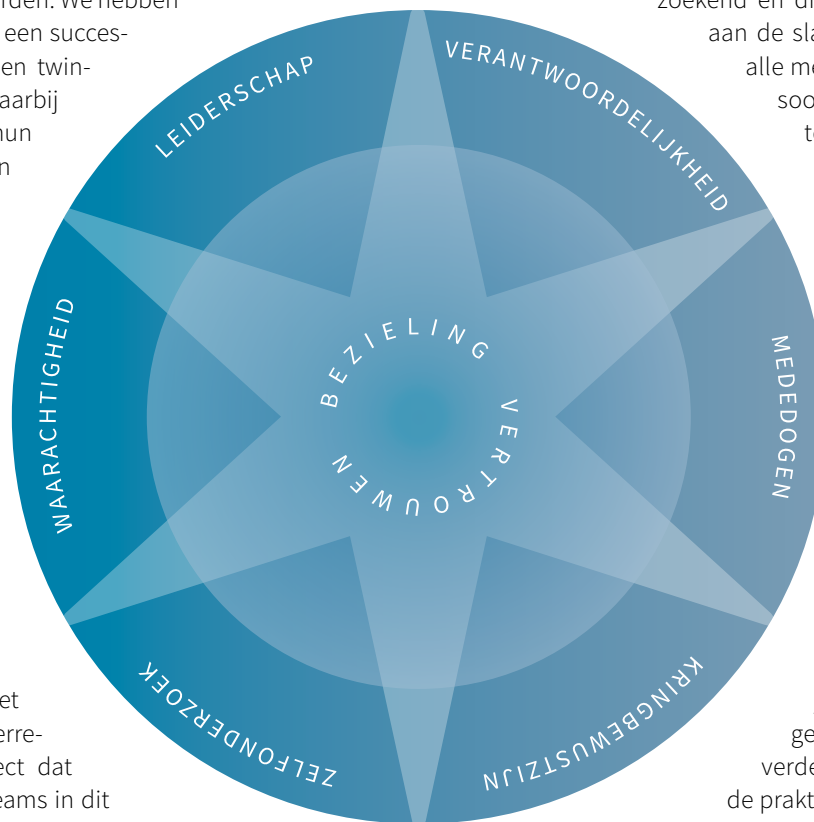
De bronnen van groei en ontwikkeling in de praktijk

Om ons werk in organisaties explicieter te maken, hebben wij een aantal jaar geleden de waarden van waaruit wij werken in een model ondergebracht: 'De bronnen van groei en ontwikkeling' in organisaties. Intern heeft ons dat veel inspiratie en helderheid gebracht, zoveel dat wij als team zijn begonnen om er een boek over te schrijven.

Maar belangrijker: in de buitenwereld blijkt ons model aan te slaan en herkend te worden. We hebben het als ingang genomen voor een succesvol begeleidingstraject van een twintigtal basisschoolteams, waarbij de teams met onze hulp hun eigen cultuur in kaart hebben gebracht via deze bronnen.

En binnenkort gaan we er mee aan de slag in een groot ziekenhuis; voor een ontwikkelingstraject dat wij daar gaan begeleiden, zochten zij een gemeenschappelijke taal. In plaats van een traditioneel wetenschappelijk onderbouwd model, werd er expliciet voor ons model gekozen.

Zo worden de bronnen het startpunt van het meest verre-gaande en ambitieuze project dat wij ooit begonnen zijn. Alle teams in dit

ziekenhuis wordt de gelegenheid geboden om onderzoekend en diepgaand met hun eigen cultuur aan de slag te gaan en daarnaast worden alle medewerkers ook nog eens op persoonlijke titel uitgenodigd om zich te richten op de ontwikkeling van hun eigen persoonlijke leiderschap.

Dit vanuit de ambitie (en noodzaak) om een ziekenhuis te worden waar vanuit wezenlijk contact en aandacht gewerkt wordt, en waar zowel de medewerkers als de patiënten gerespecteerd en aangesproken worden op hun eigen autonomie en kracht. Voor ons een grote eer en uitdaging om aan bij te mogen dragen de komende jaren! En bij uitstek biedt het de gelegenheid om ons model nog verder inhoud en vorm te geven in de praktijk.

In-company aanbod

Wij bieden onze opleidingstrajecten, workshops en lezingen ook regelmatig in-company aan. Onze meest gevraagde in-companytrajecten zijn:

Leiderschapsprogramma's

Op maat gemaakte programma's waarin (aankomende) leidinggevenden geschoold worden in zelfkennis, leidinggeven aan jezelf, coachend aanwezig zijn voor anderen en werken vanuit bezieling.

Loopbaanbegeleiding in-company

Variërend van een inspirerende themadag ('Licht op je loopbaan') tot groepstrajecten van drie tot vijf dagen: van individuele coaching tot intensievere outplacement begeleiding. Programma's die ingezet kunnen worden bij een reorganisatie, als er mensen van functie moeten wisselen of moeten vertrekken.

Mindfulness op het werk

Een beproefd programma van zeven keer twee uur op een vast dagdeel in de week, dat door onze mindfulnessstrainers in het gehele land uitgevoerd kan worden. Het is wetenschappelijk aangetoond dat het effect van mindfulness op het werk groot is.

Axel Posthumus

Axel Posthumus is directeur van de Windunie, een coöperatie van 223 windmolenaars en windmolenparken die gezamenlijk 20% van alle windenergie in Nederland produceren. Windunie is actief in de ontwikkeling van windenergieprojecten, ondersteunt de exploitatie en het onderhoud van windmolens en verhandelt voor leden de opgewekte stroom.

'Het ging opvallen: op ons kantoor in Utrecht, waar iedereen toch alle kansen krijgt, gingen vooral jonge, hoog opgeleide vrouwen weg. Waarom? Ik vroeg het ITIP, als objectieve partij om te komen kijken. Adviseurs Bertram Lammers en Tsjitske Dijkstra hielden interviews en presenteerden vervolgens hun rapport. Dat rapport had grote gevolgen. Wat er in stond was waar en persoonlijk. Aanvankelijk leek het alleen over de directie te gaan, maar na twee weken drong tot het middenkader door: shit, dit gaat ook over ons! 'Wat een rot rapport', zei een van hen, want er was geen ontkennen aan. Zowel in de directie als in het middenkader zijn toen mensen hun conclusies gaan trekken. Zij kozen om te blijven maar dan

volledig JA te zeggen tegen de uitdagingen die er lagen, of om te vertrekken.

De blinde vlek onderzoeken

Onder begeleiding van het ITIP zijn de teams vervolgens met elkaar in gesprek gegaan, en het heeft mij verbaasd hoe kwetsbaar de mensen zich durfden op te stellen. Die diepgang en openheid hadden we op dat moment zonder hulp niet bereikt. Wij als directie zijn ermee begonnen: het rapport mocht iedereen op kantoor lezen en wij waren bereid onze eigen blinde vlekken te zoeken en feedback te ontvangen. Dat gaf anderen in de organisatie het vertrouwen om dat ook te doen. Dat onderzoeken van de blinde vlek was

eerder voor mij een reden geweest om de ITIP Opleiding te gaan doen: ik zocht iets diepgaands en substantieels. In mijn omgeving zag ik teveel directeuren die na een prachtige carrière, in hun vierde huwelijk met een veel jongere vrouw, als een raket naar beneden gingen. Ik zag de onbalans bij hen, maar hoe zat het dan bij mijzelf? Hoe voorkwam ik dat mijn blinde vlekken hun eigen werkelijkheid zouden creëren?

Commando's

Als jonge man was ik officier bij de commando's. Op die leeftijd mijn grenzen zo verleggen, heeft veel effect op me gehad. In dit organisatietraject kwam ik erachter dat dit doorwerkte in de Windunie: we hebben een team van de beste van de besten die er vol voor gaan, en als je niet mee kunt komen, haak je maar af. Ik heb die toon ooit gezet, het middenkader nam dat over. Dat is nu aan het veranderen. Bewust van deze neiging, kijken we nu naar: hoe help je iemand om alles wat hij weet en kan in te zetten in zijn of

‘Die diepgang en openheid hadden we zonder hulp niet bereikt’

haar werk? Je staat versteld hoeveel er dan uit mensen naar boven komt. Door het ITIP traject ervaren de mensen dat het er toe doet met welke houding ze de dingen doen, en dat ze uitspreken wat ze ervaren. Het doet er toe voor henzelf, en voor het geheel.

In oorlog zijn de beste soldaten diegenen die werkelijk accepteren dat ze dood kunnen gaan. In het gewone leven is het ook zo: als je de kracht opbrengt echt te accepteren wat er is, als je de waarheid wilt aanzien, dan transformeert de situatie. Wat vastzat, gaat weer lopen.

faciliterende rol

De projectleiders zijn de dragers geworden, de directie is nu een groep mensen die faciliteert. We merken het ook aan de reacties van onze klanten: die voelen zich gehoord door onze mensen. En wanneer medewerkers nu weggaan, gaat dat in harmonie, mensen komen zelf tot de conclusie dat het werk niet meer past. Ik moet nog wel wennen aan de faciliterende rol, kan er ook nog wel van wakker liggen dat ik zelf geen directe omzet maak. Toch zie ik dat dit de beste ontwikkelingsweg is, voor mij persoonlijk en voor het bedrijf. Het bedrijf staat steeds meer op eigen benen, en ik ontwikkel mij van heerser tot dienaar.

Op dit moment zijn wij met een breed palet aan opdrachten in de samenleving actief. Onder onze opdrachtgevers bevinden zich:

- een groot ingenieursbureau wat gefuseerd en gereorganiseerd is en waar de gemeenschappelijke inzet en saamhorigheid teruggevonden moet worden.
- een middelgrote gemeente waar wij een onderzoek hebben gedaan naar de ziel van de stad en van daaruit ontwikkelingslijnen hebben gezet voor een specifieke buurt.
- een financieel adviesbureau dat zichzelf ambitieuze doelstellingen heeft gesteld, op het gebied van organisatie- en persoonlijke ontwikkeling.
- een provincie waar wij de adviseurs begeleiden om zelfbewuster hun positie in te nemen, en waar een in-company loopbaantraject is gestart.
- een kerkenraad waar de predikant en het bestuur elkaar niet meer konden vinden en een breuk onvermijdelijk bleek.

Ga naar www.itip.nl voor een uitgebreidere beschrijving van onze projecten.

Vanuit onze landelijke kring van loopbaanbegeleiders hebben we een krachtig aanbod ontwikkeld voor medewerkers die op een belangrijk kruispunt staan in hun werk.

Wij geloven dat in elke stagnatie een bedoeling of mogelijkheid schuilgaat. Door de situatie niet te ontkennen of te relativiseren maar juist ten volle onder ogen te zien, kunnen er onvermoede talenten, bezielde ideeën of sluimerende initiatieven aan het licht komen. Dat leidt tot duurzame nieuwe keuzes, waarmee mensen zich vanuit bezieling en vertrouwen opnieuw verbinden met hun huidige of toekomstige werk, binnen of buiten de organisatie.

Groepstraject Bezieling in je loopbaan

Bezieling in je loopbaan wordt vijf keer per jaar aangeboden in Utrecht, Amsterdam en Deventer, en is bedoeld voor mensen die een nieuwe impuls willen of moeten geven aan hun werkend bestaan. We helpen je om keuzes te maken die aansluiten bij je talenten, bij wie je bent, bij wat jou drijft en inspireert. Zo kun je helemaal jezelf in je werk en ga je meer plezier beleven aan je (toekomstig) werk.

'Dit traject werkt aan een fundamentele oplossing van je loopbaanproblemen door een meer spirituelere benadering en op een frisse manier. Ik heb er veel aan gehad.'

deelnemer

Het traject bestaat uit vijf dagbijeenkomsten en vijf individuele sessies, verspreid over vijf maanden. We werken met je (werk)biografie, gaan op zoek naar jouw unieke talenten en kwaliteiten, leren je omgaan met de tegenkrachten in jezelf en je omgeving, en staan stil bij hoe jij

jezelf vanuit je eigen kracht kunt presenteren. Voorafgaand aan het traject vindt een intakegesprek plaats met een loopbaanbegeleider in jouw regio die je individueel gaat begeleiden.

traject voorjaar Utrecht
start vr 17 februari 2017

traject voorjaar Amsterdam
start za 15 april 2017

traject voorjaar Deventer
start vr 19 mei 2017

meer informatie op www.itip.nl

Bezieling in je loopbaan incompany

wij worden steeds vaker benaderd door organisaties die op zoek zijn naar een beproefd in-company groepstraject voor hun medewerkers. Bezieling in je loopbaan op maat, ook wel aangeboden onder: 'Beweging in je loopbaan' of 'Licht op je loopbaan'. We doen dit onder meer voor twee middelgrote gemeentes, een provincie en een beleidsorganisatie, waarbij we tevens onderzoeken of er daarin samengewerkt kan worden via kennisuitwisseling en stageplaatsen, zodat mensen extra gestimuleerd worden 'buiten de deur' te kijken.

Individuele loopbaanbegeleiding en outplacement

Onze loopbaanbegeleiding vindt om te beginnen plaats op individuele basis. Je vraag kan gaan over een gewenste verandering in de manier waarop je werkt, het vinden van een nieuwe functie binnen of buiten je huidige werkkring, of het herintegreren na werkloosheid of ziekte. In alles helpen we je om de antwoorden op je vragen in je zelf te vinden, vanuit datgene wat jou drijft en bezielt, omdat we geloven in de authentieke kracht van iedere persoon.

Het unieke van ons aanbod is dat we individuele begeleiding combineren met groepswerk zoals: *Bezieling in je loopbaan* of *Werken vanuit eigen kracht* en/of een *zomer- of winterintensive* (zie pag. 5). Het werken in een groep heeft een extra toegevoegde waarde omdat de context van werk nu eenmaal een sociale context is en een groep daarin als spiegel kan functioneren. Bovendien ontmoet je lotgenoten uit andere sectoren van de samenleving en verbreed je zo je blikveld.

Informatieavonden | 25 januari Utrecht | 15 maart Amsterdam | 19 april Deventer

Wij bieden onze expertise ook aan in het kader van **outplacement**, voor mensen bij wie sprake is van een (dreigend) ontslag. Deze trajecten kennen twee fasen: een persoonlijke en een arbeidsmarktgerichte. Het is pas afgerond op het moment dat er daadwerkelijk een nieuwe baan is gevonden of eigen zaak is gestart. Met je vaste begeleider in jouw regio wordt een aanbod op maat gemaakt, waar naast een zomer- of winterintensive het traject Bezieling in je loopbaan onderdeel van kan zijn, aangevuld met themadagen over je arbeidsmarktprofiel en netwerken.

Ga naar onze website en vind een loopbaanbegeleider bij jou in de buurt. Voor vragen kun je contact opnemen met Marga Brinkhof, 06 – 220 532 01. Dat geldt ook voor HR-adviseurs of leidinggevers die geïnteresseerd zijn in wat wij te bieden hebben voor hun medewerkers, op individuele basis dan wel op in-company basis.

Werken vanuit eigen kracht persoonlijk leiderschap inzetten op je werk

Ook medewerkers kunnen bijdragen aan duurzame verandering in hun organisatie, wanneer ze gaan inzetten vanuit hun eigen kracht. Dit traject helpt je om je bewust te worden van je persoonlijk leiderschap en deze in te zetten in je werk. Je krijgt een helder en realistisch beeld van wie je bent en het beste in jezelf wordt naar boven gehaald.

Omdat de doorwerking in jouw organisatie van belang is, voeren we een starten eindgesprek op je werkplek, waar je leidinggevende bij betrokken is. Verder dragen feedback van collega's, een werkbezoek van een mededeelnemer en tussentijdse coaching van een mentor, maximaal bij aan het toepassen van het geleerde in de dagelijkse praktijk. Eén van de redenen waarom dit traject zo'n succes is geworden.

'De training is mooi opgebouwd zodat je stap voor stap dichterbij jezelf komt. Jij bepaalt zelf je eigen leerweg, er wordt niets opgedrongen, jij hebt de regie over je eigen ontwikkeling.'

deelnemer

Het traject bestaat uit vier blokken en een presentatiedag. In het derde blok werken we met een gevechtstrainer, die feedback geeft op de manier waarop jij je eigen kracht inzet en omgaat met spanningsvolle situaties. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Gert Stegeman, 06 – 15414871. Voorafgaand aan het traject vindt een intake plaats waarvoor je bij ons kantoor kunt aanmelden.

'Mijn medewerkster is nog zelfbewuster en daardoor ook professioneler geworden. Bovendien is haar rol op de afdeling veel actiever. Ik merk echt een verschil.'

leidinggevende van een deelnemer

start: do 30 maart

Informatieavonden

25 januari Utrecht | 15 maart Amsterdam |
19 april Deventer

NIEUW

De Juiste Maat onze leergang voor leidinggevers

Leidinggeven is een voortdurend laveren tussen wat jou van binnenuit bezielt en wat van buitenaf in de dagelijkse praktijk op je afkomt. In de komende jaargang van *De Juiste Maat* staat dat spanningsveld tussen bezieling en praktijk meer in het centrum van de aandacht. Hoe word en blijf je creatief tussen deze twee polen?

Wij hebben vier themadagen toegevoegd waarin de doorvertaling naar de dagelijkse praktijk centraal staan. Elke themadag behandelt twee bronnen van groei en ontwikkeling. Een inspirerende leidinggevende uit ons veld van opdrachtgevers geeft een inleiding over hoe hij met deze bronnen in zijn organisatie werkt en vervolgens passen we dit toe op jouw eigen werksituatie.

Ook formuleer je tijdens het traject een concrete veranderopdracht waarmee jij in je organisatie aan de slag gaat.

Voor het volledige programma:
www.itip.nl/opleidingen/dejuistemaat

Gelukkig ouder worden

Actief, vitaal en wijs

Dit boek behandelt het ouder worden vanuit de medisch, maatschappelijke ingang van Kees en de psychologisch, spirituele kant van Bas. Het laat zien dat gelukkig ouder worden een dynamisch proces is waar je bezielt en actief aan kunt deelnemen.

Bas Klinkhamer,
Kees Klinkhamer

€ 19,99 excl. verz. kosten
1^e druk | te bestellen op
itip.nl

Een schat aan Liefde in je relatie

Op persoonlijke wijze beschrijft Marthe de schatten van de liefdesrelatie, waarmee je je relatie tot volle bloei kunt brengen: de vonk van de eerste ontmoeting, de leerweg van de relatie en het mysterie van de liefde.

Geïllustreerd met liefdesgedichten en zwart-witportretten van fotograaf Erna Kuik.

Marthe van der Noordaa
€ 19,90 excl. verz. kosten
2^e druk | te bestellen op
eenschataanliefde.nl

Het licht en de korenmaat

Je ziel als werkgever

Dit boek gaat over de bezielende invloed die je als individu kunt uitoefenen binnen je organisatie, als je het waagt om je licht niet onder de korenmaat van de cultuur te zetten, maar ten volle te laten schijnen. Ieder van ons kan die beslissende ene persoon zijn die het verschil maakt in het grotere geheel waar wij onderdeel van zijn.

Hans Wopereis
€ 24,95 incl. verz. kosten
8^e druk | te bestellen op
lichtendekorenmaat.nl

Een Zucht van verlichting

Totale aanwezigheid in
het dagelijks leven

Een concreet en ervaringsgericht boek waarin Marthe vertelt hoe je tot de boeddhistische houding van totale aanwezigheid kunt komen in ons drukke westerse bestaan. Met citaten van Dzogchenmeester Longchenpa en ervaringen uit het 'laboratorium' van mensen uit haar studiegroepen.

Marthe van der Noordaa
€ 16,95 excl. verz. kosten
4^e druk | te bestellen op
itip.nl

Het geschenk van je dromen

Dvd en handleiding
over de rijkdom van je
droomwereld

Het geschenk van je dromen overhandigt je vijf sleutels om de schatkamer van je eigen droomwereld – of die van een ander – te ontsluiten. Zelf ben je de zesde sleutel om het geheim te ontsluiten. Want jouw droomtaal is uniek en alleen jij kunt je droom duiden. De dvd wijst je daarbij de weg.

Bas Klinkhamer
€ 14,95 excl. verz. kosten
te bestellen op het-
geschenkenvanjedromen.nl

Dagboek van de Ziel De zeven levensfasen

Een intieme ontdekkingsreis door de zeven levensfasen: geboorte, kind, jongere, volwassene, oudere, dood en 'de Lege Ruimte'. Met niet eerder gepubliceerde tekeningen van filmmaker en tekenaar Frans Zwartjes.

Bertie Hendriks,
coauteur Mirjam
Tirion-Ietswaart
€ 26,50 incl. verz. kosten
4^e druk | te bestellen op
dagboekvandeziel.nl

Januari

ma 30 jan	Groesbeek	Start Psychodramatische Werkvormen	Diverse begeleiders	opleiding
di 31 jan	Nijmegen	De diamant van loopbaanontwikkeling	Erik Schutten	lezing

Februari

wo 1 feb	Utrecht	Start I Tjing avonden	Herma Meulenkamp	studietraject
do 9 feb	Barchem	Start De Juiste Maat	Diverse begeleiders	opleiding
do 9 feb	Groesbeek	Start Persoonlijk Traject	Diverse begeleiders	traject
do 9 feb	Amersfoort	De taal van het lichaam	Arianne Wopereis-Bruijn	lezing
di 14 feb	Rotterdam	De heks, de koningin en het huwende meisje	Herma Meulenkamp	lezing
vr 17 feb	Barchem	Start Masterclass	Hans Wopereis	traject
vr 17 feb	Utrecht	Start Bezieling in je loopbaan	Diverse begeleiders	5 losse dagen

Maart

wo 8 mrt	Utrecht	Je leven vieren	Hans Wopereis	lezing
za 11 mrt	Utrecht	Jouw weg tussen hel en hemel	Hans Wopereis	1 dag
wo 15 mrt	Amsterdam	Beelden van de ziel	Bas Klinkhamer	lezing
wo 22 mrt	Utrecht	De typen van Jung	Mirjam Tirion-Ietswaart	lezing
do 23 mrt	Nijmegen	Van zelfkritiek naar mededogen	Marthe van der Noordaa	lezing
za 25 mrt	Amersfoort	Vier het leven!	Diverse begeleiders	ITIP festival
di 28 mrt	Enschede	De diamant van loopbaanontwikkeling	Erik Schutten	lezing
do 30 mrt	Vught	Start Werken vanuit eigen kracht	Diverse begeleiders	opleiding
vr 31 mrt	Utrecht	Pijlers van zelfkennis	Mirjam Tirion-Ietswaart	2 dagen

April

wo 5 apr	Amersfoort	Nieuw leven in je werk	Ellen van Damme	lezing
do 6 apr	Den Haag	De typen van Jung	Mirjam Tirion-Ietswaart	lezing
za 15 apr	Amsterdam	Start Bezieling in je loopbaan	Diverse begeleiders	5 losse dagen

Mei

di 9 mei	Utrecht	Wie heeft hier eigenlijk de leiding?	Monique van Laerhoven	lezing
wo 17 mei	Havelte	Van top tot teen levend	Arianne Wopereis-Bruijn	vierdaagse
wo 17 mei	Breda	Kiezen of delen	Claartje Kocken	lezing
vr 19 mei	Deventer	Start Bezieling in je loopbaan	Diverse begeleiders	5 losse dagen
di 23 mei	Zutphen	Je leven vieren	Hans Wopereis	lezing
do 25 mei	Hilversum	Je essentie blijven vormgeven	Bertie Hendriks	driedaagse
di 30 mei	Huizen	De heks, de koningin en het huwende meisje	Herma Meulenkamp	lezing

Juni

di 6 jun	Havelte	Zomerintensive	Reyke Zwartjes	intensive
za 17 jun	Amersfoort	Conferentie Beelden van de ziel	Diverse begeleiders	conferentie
vr 23 jun	Driebergen	Pijlers van zelfkennis	Reyke Zwartjes	2 dagen

ITIP

school voor leven en werk

Marspoortstraat 16
7201 JC Zutphen

telefoon: 0575 – 510 850
e-mail: opleiding@itip.nl
internet: www.itip.nl

DIRECTIE

Bas Klinkhamer
Hans Wopereis
Bertie Hendriks

SECRETARIAAT

Nanske Kuiken
Annemieke Ros
Juria Wassink
Monique Oosthoek
Henk Hummel

REDACTIE

Marthe van der Noordaa

GRAFISCH ONTWERP

VLVI, Suzan van Lieshout

FOTOGRAFIE

Hapé Smeele, Bertram Lammers (cover)
Hans Tibben, Bertram Lammers, Hapé Smeele (conferentie)
Harry Romeijnders (bezielingstochten)
Assalve, iStock (werk)
Axel Posthumus, NFP (interview)

DRUKWERK

Weemen Drukwerk & Communicatie

Onze algemene voorwaarden staan vermeld op onze website www.itip.nl. Inschrijven voor deelname aan lezingen en activiteiten via onze website.

Als toezending van het Magazine niet meer op prijs wordt gesteld, wil je ons even bellen of mailen?

Onze communicatie vindt steeds meer plaats langs digitale wegen. Vriendelijk verzoek om je actuele e-mailadres aan ons door te geven en te mailen naar: inschrijving@itip.nl.

Tot besluit

De beeldtaal is een oeroude taal die er waarschijnlijk al was voor het gesproken woord. In Spaanse en Franse grotten is beeldtaal gevonden van wel 30.000 jaar oud.

Het is ook een krachtige communicatieve taal. Wie kent niet de wereldbekende logo's van de Verenigde Naties, Greenpeace, de Olympische Spelen, of de zeggingskracht van het Vrijheidsbeeld en de mysterieuze blik van de Mona Lisa. Maar ook de beelden van archetypes zoals de kluizenaar, de moeder en de held vinden we in allerlei gedaantes terug.

Beelden hebben de mogelijkheid om betekenis in zich te dragen, een gevoelsboodschap over te brengen en ons te raken. Bij schilderkunst, theater, beeldhouwwerk en film is dit goed te ervaren. Ze dragen de kracht in zich om je aan het denken te zetten, te ontroeren of te verwonderen, terwijl ze nooit helemaal verklaarbaar zijn. Omdat een beeld veelal open en abstract is, biedt het ruimte om het toe te eigenen en te verbinden met je eigenheid. Het gaat voorbij je rationele denken. Ze komen op een andere manier bij je binnen, via de weg van het hart, de associatie, en de buik, het gevoel. Hierdoor kunnen beelden diep doorwerken en belangrijke energieën en krachten in je wekken, ook al ben je daar niet van bewust.

De Italiaanse psychotherapeut Paolo Ferrucci zegt het als volgt: 'Innerlijke beelden kunnen een diepgaande transformerende werking op onze psyche hebben: ze verbinden ons met gebieden van ons wezen die voor ons analyserende denken volslagen onbereikbaar zijn. Zo oefenen ze ons om te begrijpen door te zien in plaats van door te denken.'

In ons dagelijks leven zijn we zo gewend om de rationele taal voorop te zetten, dat we ons bij keuzemomenten zelden laten leiden door de beeldtaal. Bij het nemen van een belangrijke beslissing is de neiging groot om eindeloze rijtjes te maken met voor- en nadelen,

met plussen en minnen. Terwijl de oplossing eerder ligt in dat ene moment dat er een krachtig beeld opdoemt uit het innerlijk, dwars door het piekeren heen.

Hoe kun je meer contact krijgen met die beelden? Het begint ermee dat je je ervoor openstelt en het waardeert als een belangrijke leidende bron in je leven. Dat je je aandacht verschuift van je denken naar het ervaren; dat je de stroom aan gedachtes laat voor wat ze zijn en ruimte maakt in je geest en je lichaam, zodat het onverwachte kan oprijzen uit de diepere lagen van je innerlijk.

Een geleide visualisatie kan je helpen om vanuit rust en ontspanning beelden op te laten komen. Een kaartenset met symbolische afbeeldingen als de Tarot, spreekt ook je innerlijke beelden aan. De creatieve expressie van de verschillende kunsten zijn tevens uitstekende manieren om beelden van je ziel te activeren. En niet te vergeten: onze dromen. In de nacht, tijdens de slaap van het bewuste ik, ontstaat er alle ruimte voor het onbewuste innerlijk. Een krachtige droom geeft je zicht op delen van jezelf waar je denkend nooit zou komen. Ze kunnen een leidraad zijn voor je leven.

Het openstellen voor deze innerlijke beelden, maakt dat je je oefent in concentratie en fijngevoeligheid, omdat het een beroep doet op je intuïtie en innerlijke wijsheid. Hoe meer aandacht je hebt voor je innerlijke beelden, hoe meer toegang je krijgt tot je intuïtie, waardoor je de innerlijke beelden ook weer beter begrijpt. Dat geldt ook ten aanzien van je omgeving. Je gaat in je leven en op je werk het onderscheid herkennen tussen initiatieven die gedragen worden door een krachtig innerlijk beeld of een mentale constructie die al snel vervliegt. Je doorziet eerder, voorbij het uiterlijk gedrag, het innerlijk van een ander.

Zo helpen beelden van de ziel om tot meer begrip te komen en geven ze een avontuurlijke en intuïtieve impuls aan je leven.

Beelden
van de
ziel

